

ADVIES 18-2017

Betreft:

**Ontwerpen van KB tot wijziging van het KB
van 16/01/2006 tot vaststelling van de
nadere regels van de erkenningen,
toelatingen en voorafgaande registraties
afgeleverd door het FAVV**

(SciCom 2017/08)

Wetenschappelijk advies goedgekeurd door het Wetenschappelijk Comité op 15 september 2017

Sleutelwoorden:

Registratie, vrijstelling, koninklijk besluit, operatoren

Key terms:

Registration, exemption, royal decree, operators

Inhoud

Samenvatting	3
Summary	3
1. Referentietermen	5
1.1. <i>Vraagstelling</i>	5
1.2. <i>Wettelijke bepalingen</i>	5
1.3. <i>Methodologie</i>	5
2. Definities.....	5
3. Inleiding	6
3.1. <i>Gezamenlijke aankoopgroepen georganiseerd door consumenten</i>	6
3.2. <i>Deeleconomie</i>	6
4. Risicobeoordeling	7
4.1. <i>Algemene opmerkingen</i>	7
4.2. <i>Opmerkingen met betrekking tot het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging, wat het vrijstellen van bepaalde categorieën van operatoren van de registratieverplichting betreft, van het koninklijk besluit van 16 januari 2006 tot vaststelling van de nadere regels van de erkenningen, toelatingen en voorafgaande registraties afgeleverd door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen</i>	7
4.3. <i>Opmerkingen met betrekking tot het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging, wat het vrijstellen van operatoren uit de deeleconomie van de registratieverplichting betreft, van het koninklijk besluit van 16 januari 2006 tot vaststelling van de nadere regels van de erkenningen, toelatingen en voorafgaande registraties afgeleverd door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen</i>	8
5. Besluit	9
6. Aanbevelingen	9
Referenties	10
Leden van het Wetenschappelijk Comité	11
Belangenconflict.....	11
Dankbetuiging	11
Samenstelling van de werkgroep	12
Wettelijk kader	12
Disclaimer.....	12

Samenvatting

Ontwerpen van koninklijk besluit met betrekking tot de vrijstelling van bepaalde categorieën van operatoren van registratieverplichting bij het FAVV

Vraagstelling en context

Er wordt een wetenschappelijk advies gevraagd over 2 ontwerpen van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 januari 2006 tot vaststelling van de nadere regels van de erkenningen, toelatingen en voorafgaande registraties afgeleverd door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen.

De voorgestelde wijzigingen hebben tot doel vrijstelling te verlenen tot registratieverplichting aan bepaalde categorieën van operatoren (gezamenlijke aankoopgroepen georganiseerd door consumenten en operatoren uit de deeleconomie) en aldus een wettelijk kader te verschaffen aan nieuwe evoluties in de voedselketen.

Methodologie

De voorgestelde wijzigingen aan het koninklijk besluit werden geanalyseerd vanuit het oogpunt van de beoordeling en het beheer van de risico's in de voedselketen.

Resultaten en conclusie

De voorgestelde wijzigingen van het koninklijk besluit komen tegemoet aan nieuwe doch relatief beperkte initiatieven in de voedselketen waarvoor de wettelijke context tot dusver onduidelijk was.

Binnen de beperkingen van haar bevoegdheden ondersteunt het Wetenschappelijk Comité de voorgestelde wijzigingen van het koninklijk besluit.

Het Wetenschappelijk Comité uit weliswaar haar bezorgdheid over het toelaten aan consumentengroepen, die een vrijstelling genieten van registratieverplichting, om levensmiddelen te 'bewerken' hetgeen een verhoogd risico kan inhouden voornamelijk wanneer het producten van dierlijke oorsprong betreft (vlees).

Summary

Draft royal decrees regarding the exemption of certain categories of operators of the mandatory registration at the FASFC

Terms of reference and background

Scientific advice is being requested on 2 drafts of royal decrees amending the royal decree of 16 January 2006 laying down the detailed rules for recognition, admission and prior registrations delivered by the Federal Agency for the Safety of the Food Chain.

The proposed amendments aim to exempt certain categories of operators (joint purchasing groups organized by consumers and operators from the sub-economy) of mandatory registration, thus providing a legal framework for new developments in the food chain.

Methodology

The proposed amendments to the royal decree were analyzed from the point of view of the assessment and the management of risks in the food chain.

Results and conclusion

The proposed amendments to the royal decree will address new but relatively limited initiatives in the food chain for which the legal context so far has been unclear.

Within the limits of its competence, the Scientific Committee supports the proposed amendments to the royal decree.

The Scientific Committee expresses concern about the admission to consumer groups, exempt from mandatory registration, to handle unprocessed foodstuffs (according to the definition of the EC Regulation 852/2004) which may involve an increased risk especially if it concerns products of animal origin (meat).

1. Referentietermen

1.1. Vraagstelling

Er wordt een wetenschappelijk advies gevraagd over 2 ontwerpen van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 januari 2006 tot vaststelling van de nadere regels van de erkenningen, toelatingen en voorafgaande registraties afgeleverd door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen.

Het betreft:

- het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging, wat het vrijstellen van bepaalde categorieën van operatoren van de registratieverplichting betreft, van het koninklijk besluit van 16 januari 2006 tot vaststelling van de nadere regels van de erkenningen, toelatingen en voorafgaande registraties afgeleverd door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen,

en

- het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging, wat het vrijstellen van operatoren uit de deeleconomie van de registratieverplichting betreft, van het koninklijk besluit van 16 januari 2006 tot vaststelling van de nadere regels van de erkenningen, toelatingen en voorafgaande registraties afgeleverd door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen.

1.2. Wettelijke bepalingen

Verordening (EG) nr. 852/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 inzake levensmiddelenhygiëne.

Koninklijk besluit van 16 januari 2006 tot vaststelling van de nadere regels van de erkenningen, toelatingen en voorafgaande registraties afgeleverd door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen.

Koninklijk besluit van 13 juli 2014 betreffende levensmiddelenhygiëne.

Ministerieel besluit van 22 maart 2013 betreffende de versoepeling van de toepassingsmodaliteiten van de autocontrole en de traceerbaarheid in sommige inrichtingen in de voedselketen.

1.3. Methodologie

De voorgestelde wijzigingen aan het koninklijk besluit werden geanalyseerd vanuit het oogpunt van de beoordeling en het beheer van de risico's in de voedselketen.

2. Definities

Bewerken van levensmiddelen	Behandelen van het levensmiddel zonder het ingrijpend te veranderen: versnijden, malen, invriezen, ontdooien, schillen, pellen, ...
Verwerken van levensmiddelen	Handeling die het oorspronkelijk product ingrijpend wijzigt, onder meer door middel van verhitten, roken, zouten, rijpen, drogen, marineren, extraheren of extruderen of een combinatie van dergelijke handelingen

Overwegende de besprekingen tijdens de werkgroep vergadering van 17 augustus 2017 en de plenaire zitting van het Wetenschappelijk Comité van 15 september 2017,

geeft het Wetenschappelijk Comité het volgend advies:

3. Inleiding

De voorgestelde wijzigingen aan het koninklijk besluit van 16 januari 2006 hebben tot doel een juridisch kader te verschaffen aan nieuwe evoluties in de voedselketen.

3.1. Gezamenlijke aankoopgroepen georganiseerd door consumenten

Eenzijds zijn er de gezamenlijke aankoopgroepen georganiseerd door consumenten die zich voor dat doel verenigen en zich rechtstreeks bevoorraden bij één of meerdere producenten. Na aankoop worden de producten over het algemeen samengebracht in een afhaalpunt, maar ze kunnen ook bij één van de aankopers geleverd worden die ze dan op vrijwillige basis doorlevert aan de andere leden van de aankoopgroep. Groepsaankopen worden vaak georganiseerd door een vzw of een feitelijke vereniging bestaande uit een groep consumenten en deze organisatie doet dan dienst als “tussenpersoon” die zich kan bezig houden met de contacten met producenten, de bestellingen, de levering van de producten aan het afhaalpunt en de verdeling van de aangekochte producten aan de leden van de groep. Consumenten die deel uitmaken van dergelijke groep bestellen dus levensmiddelen bij één of meerdere producenten en deze producten worden op een bepaalde plaats geleverd.

In de meeste gevallen komen de deelnemers van een aankoopgroep de bestelde producten afhalen op een “afhaalpunt”. Deze plaats doet dan enkel dienst als “doorgeefluik”. Zo kunnen bijvoorbeeld een lokaal in de woning van een particulier, een lokaal dat ter beschikking wordt gesteld door een vereniging of door de gemeente of ook nog een voertuig dat op regelmatige tijdstippen parkeert op een specifieke plaats, dienst doen als afhaalpunt. Voedingswinkels, restaurants, hoeveproducenten enz. die in hun bedrijf een afhaalpunt beheren zijn echter bedrijven in de voedselketen, met alle verplichtingen die daaruit voortvloeien.

De producenten zijn verantwoordelijk voor de levering van veilige en kwaliteitsvolle producten. Ze moeten geregistreerd zijn bij het FAVV en in bepaalde gevallen moeten ze ook een toelating/erkenning hebben voor hun activiteiten en voor de rechtstreekse verkoop aan consumenten. De consumentengroepen en de afhaalpunten worden niet als commerciële activiteiten beschouwd (en moeten dus niet bij het FAVV geregistreerd zijn), voor zover duidelijk wordt afgesproken wie verantwoordelijk is voor de veiligheid van de producten vanaf de afgifte van de producten door de geregistreerde operator tot aan de overdracht aan de consument.

3.2. Deeleconomie

Anderzijds voorziet het nieuwe regeringsbeleid inzake deeleconomie dat particulieren, in het kader van diensten geleverd aan andere particulieren, onder bepaalde omstandigheden meer fiscale

voordelen genieten indien ze hun activiteiten uitoefenen via een platform dat erkend is door de FOD Financiën. Ze genieten ook van een vrijstelling van inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO).

Wat betreft de bevoegdheden van het FAVV, heeft het deeleconomiebeleid de dag van vandaag voornamelijk betrekking op personen die maaltijden te koop aanbieden via een website. Andere activiteiten kunnen echter ook worden uitgevoerd, zoals de bereiding van banketbakkersproducten, confituur, enz. Deze particulieren moeten zich beperken tot een omzet van € 5.100 per jaar om te kunnen genieten van dit specifieke regime. De platformen kunnen zowel gebruikt worden door particulieren die deelnemen aan de deeleconomie als door professionelen die de platformen aanwenden om hun producten te koop aan te bieden. Bijkomende inlichtingen met betrekking tot de deeleconomie zijn beschikbaar op de website van de FOD Financiën:

<http://financien.belgium.be/nl/ondernemingen/deeleconomie>.

4. Risicobeoordeling

4.1. Algemene opmerkingen

Het Wetenschappelijk Comité stelt vast dat de voorgestelde wijzigingen van het koninklijk besluit van 16 januari 2006 tegemoet komen aan nieuwe doch relatief beperkte initiatieven in de voedselketen waarvoor de wettelijke context tot dusver onduidelijk was.

Volgens de letter van het bestaande koninklijk besluit vallen deze activiteiten onder de bevoegdheid van het FAVV. Het is nooit de intentie geweest van het FAVV om een registratieplicht op te leggen aan consumentengroepen of aan particulieren. Om de situatie te verduidelijken worden wijzigingen van het koninklijk besluit voorgesteld teneinde de vrijstelling van registratieverplichting expliciet te voorzien in de wet. In geval van klacht over de voedselveiligheid of een collectieve voedsel toxi-infectie kan het FAVV altijd een onderzoek instellen.

Het Wetenschappelijk Comité is van mening dat de voorgestelde wijzigingen niet alleen de wettelijke context verduidelijken (geen registratieverplichting voor de bedoelde operatoren) maar bovendien beschrijven onder welke voorwaarden deze operatoren hun activiteiten kunnen uitvoeren:

- hetzij tijdelijk (maximaal 5 keer per jaar en met een totale duur van maximum 10 dagen) voor de operatoren die handelen zonder winstoogmerk of in het algemeen belang,
- hetzij tegen eventuele vergoeding door de groepsleden van de consumentengroepen van de reële gemaakte onkosten en voor zover is vastgelegd binnen de groep wie verantwoordelijk is voor de veiligheid van de producten,
- hetzij voor operatoren en particulieren die deel uitmaken van de deeleconomie indien ze hun activiteiten uitoefenen via een platform erkend door de FOD Financiën en een beperkte omzet genereren.

Op deze manier wordt de wetgeving aangepast aan de evoluties op het terrein en aan het beoogde beleid van het FAVV voor wie het nooit de intentie geweest is om een registratieplicht op te leggen aan consumentengroepen.

4.2. Opmerkingen met betrekking tot het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging, wat het vrijstellen van bepaalde categorieën van operatoren van de registratieverplichting

betreft, van het koninklijk besluit van 16 januari 2006 tot vaststelling van de nadere regels van de erkenningen, toelatingen en voorafgaande registraties afgeleverd door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen

Het Wetenschappelijk Comité heeft geen bijzondere opmerkingen met betrekking tot art. 1° dat voorziet in de vrijstelling van registratie bij het FAVV van operatoren die handelen zonder winstoogmerk of in het algemeen belang, in de hoedanigheid van verenigingen en organisaties die in het belang van hun vereniging of organisatie een activiteit maximaal 5 keer per jaar en met een totale duur van maximum 10 dagen uitoefenen.

Dit artikel betreft de vervanging van Art. 2, § 2, punt 1 van het KB van 16/01/2006 dat reeds voorzag in de vrijstelling van deze categorie van operatoren maar dat nu in lichte mate anders geformuleerd is zonder dat dit enige invloed heeft op het risico voor de veiligheid van de voedselketen.

Het Wetenschappelijk Comité heeft de volgende opmerkingen met betrekking tot art. 1°1 dat een uitbreiding is van het oorspronkelijke Art. 2, § 2, punt 1 van het KB van 16/01/2006. Dit artikel voorziet in de vrijstelling van registratie bij het FAVV van consumentengroepen die gezamenlijk levensmiddelen aankopen voor de leden van de groep, zonder verwerking van de levensmiddelen, tegen eventuele vergoeding door de groepsleden van de reële gemaakte onkosten die voortvloeien uit deze activiteit en voor zover vastgelegd is binnen de groep wie verantwoordelijk is voor de veiligheid van de producten vanaf de afgifte van de producten door de geregistreerde operator tot aan de overdracht aan de consument.

Het Wetenschappelijk Comité stelt vast dat door deze bepaling consumentengroepen worden uitgesloten van registratieverplichting en dat het voor hen niet toegelaten is om levensmiddelen te 'verwerken' (handelingen die het oorspronkelijk product ingrijpend wijzigen). Het Wetenschappelijk Comité merkt evenwel op dat het 'bewerken' van levensmiddelen (vb. versnijden of vermalen) wel toegelaten is en dat dit een handeling is die het risico verhoogt voor de eindconsument voornamelijk wanneer het producten van dierlijke oorsprong betreft (vlees). Zo betekent het versnijden van vlees een risico wanneer dit gebeurt onder onvoldoende hygiënische omstandigheden door niet-professionelen en in lokalen die hiervoor niet geschikt zijn en waarop ook geen toezicht gebeurt door het FAVV.

Het Wetenschappelijk Comité stelt voor dat het FAVV hierover meer duidelijkheid verschaft hetzij in de wetgeving, hetzij via een aanpassing van de omzendbrief teneinde het risico van deze handeling te beperken.

4.3. Opmerkingen met betrekking tot het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging, wat het vrijstellen van operatoren uit de deeleconomie van de registratieverplichting betreft, van het koninklijk besluit van 16 januari 2006 tot vaststelling van de nadere regels van de erkenningen, toelatingen en voorafgaande registraties afgeleverd door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen

Het Wetenschappelijk Comité heeft geen opmerkingen met betrekking tot het risico voor de veiligheid van de voedselketen door het vrijstellen van operatoren uit de deeleconomie van de registratieverplichting. Het betreft immers zeer beperkte hoeveelheden bereide maaltijden die aangeboden worden via digitale platformen hetzij door privépersonen, hetzij door operatoren. Aan maaltijden die bereid worden in het kader van de deeleconomie zijn dezelfde risico's verbonden als

aan maaltijden die bereid worden door professionelen van de restaurantsector. De geproduceerde hoeveelheden zijn daarentegen veel kleiner. Bijgevolg is er een zeer klein risico voor de volksgezondheid.

5. Besluit

Binnen de beperkingen van haar bevoegdheden inzake wetenschappelijke risicobeoordeling ondersteunt het Wetenschappelijk Comité de voorgestelde wijzigingen van het koninklijk besluit.

Het Wetenschappelijk Comité uit weliswaar haar bezorgdheid over het toelaten aan consumentengroepen die een vrijstelling genieten van registratieverplichting om levensmiddelen te 'bewerken' hetgeen een verhoogd risico kan inhouden voornamelijk wanneer het producten van dierlijke oorsprong betreft (vlees).

6. Aanbevelingen

Het Wetenschappelijk Comité beveelt aan dat de bestaande omzendbrief (met betrekking tot verkoop van levensmiddelen door de producent aan de consument met tussenkomst van een derde voor de organisatie van de levering) wordt geactualiseerd teneinde nog meer duidelijkheid te verschaffen over de interpretatie van de aangepaste wetgeving en de manier waarop de borging van de voedselveiligheid gegarandeerd blijft.

Voor het Wetenschappelijk Comité,
De Voorzitter,

Prof. Dr. E. Thiry (Get.)
Brussel, 22/09/2017

Referenties

/

Voorstelling van het Wetenschappelijk Comité van het FAVV

Het Wetenschappelijk Comité is een adviesorgaan van het Belgisch Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) dat **onafhankelijk wetenschappelijk advies** verschaft met betrekking tot risicobeoordeling en risicobeheer in de voedselketen en dit op vraag van de gedelegeerd bestuurder van het FAVV, de Minister die bevoegd is voor de voedselveiligheid of op eigen initiatief. Het Wetenschappelijk Comité wordt administratief en wetenschappelijk ondersteund door de Stafdirectie voor Risicobeoordeling van het Agentschap.

Het Wetenschappelijk Comité bestaat uit 22 leden die benoemd zijn bij koninklijk besluit op basis van hun wetenschappelijke expertise in domeinen die te maken hebben met de veiligheid van de voedselketen. Het Wetenschappelijk Comité kan bij de voorbereiding van een advies beroep doen op externe deskundigen die geen lid zijn van het Wetenschappelijk Comité. Net als de leden van het Wetenschappelijk Comité dienen zij in staat te zijn om onafhankelijk en onpartijdig te kunnen werken. Om de onafhankelijkheid van de adviezen te waarborgen worden potentiële belangenconflicten transparant beheerd.

De adviezen zijn gebaseerd op een wetenschappelijke beoordeling van de vraagstelling. Zij vertolken het standpunt van het Wetenschappelijk Comité dat in consensus is genomen op basis van risicobeoordeling en de bestaande kennis over het onderwerp.

De adviezen van het Wetenschappelijk Comité kunnen **aanbevelingen** bevatten voor het controlebeleid van de voedselketen of voor de belanghebbende partijen. De opvolging van de aanbevelingen voor het beleid behoort tot de verantwoordelijkheid van de risicomangers.

Vragen over een advies kunnen gericht worden aan het secretariaat van het Wetenschappelijk Comité: Secretariaat.SciCom@favv.be.

Leden van het Wetenschappelijk Comité

Het Wetenschappelijk Comité is samengesteld uit de volgende leden:

S. Bertrand, M. Buntinx, A. Clinquart, P. Delahaut, B. De Meulenaer, N. De Regge, S. De Saeger, J. Dewulf, L. De Zutter, M. Eeckhout, A. Geeraerd, L. Herman, P. Hoet, J. Mahillon, C. Saegerman, M.-L. Scippo, P. Spanoghe, N. Speybroeck, E. Thiry, T. van den Berg, F. Verheggen, P. Wattiau

Belangenconflict

Er werden geen belangenconflicten vastgesteld.

Dankbetuiging

Het Wetenschappelijk Comité dankt de Stafdirectie voor Risicobeoordeling en de leden van de werkgroep voor de voorbereiding van het ontwerpadvies.

Het Wetenschappelijk Comité wenst eveneens E. Thiry en L. Herman te bedanken voor de 'peer review' van het advies.

Samenstelling van de werkgroep

De werkgroep was samengesteld uit:

Leden van het Wetenschappelijk Comité: L. De Zutter (verslaggever), M. Eeckhout

Externe experts: /

Dossierbeheerder: X. Van Huffel

De activiteiten van de werkgroep werden opgevolgd door de volgende leden van de administratie (als waarnemers): B. Debois (FAVV).

Wettelijk kader

Wet van 4 februari 2000 houdende oprichting van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, inzonderheid artikel 8;

Koninklijk besluit van 19 mei 2000 betreffende de samenstelling en de werkwijze van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen;

Huishoudelijk reglement, bedoeld in artikel 3 van het koninklijk besluit van 19 mei 2000 betreffende de samenstelling en de werkwijze van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, goedgekeurd door de Minister op 8 juni 2017.

Disclaimer

Het Wetenschappelijk Comité behoudt zich, te allen tijde, het recht voor dit advies te wijzigen indien nieuwe informatie en gegevens ter beschikking komen na de publicatie van deze versie.